

מסורת הש"ס

א) מלכי טרת הוונדר נבא ב והוונדר כוה נב ב
ב) הוונדר נבא ב והוונדר כוה נב ב
ב מלכי מוח א) בא ד) זי גר ס) זוה ד) זי גר ב ו) זי גר ב ו) לוי ח זב ס) זי דהר דמד רב זי ז במז דמר רב ז ידשקטו ביוזם אחר: ויקרא כב כח 2 ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: בראשית א ה

תורה אור השלם

1. נשור או שיה אורו ואת בנז לא תשקטו ביום אחר: ויקרא כב כח 2 ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: בראשית א ה

מוסף רש"י

בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה. ד הוה מ מוז ד הגו הלו הו א כיו מ ד מרזי מוכ א ז דמלה הו גו (שבתות:2) זכב א ז מ מרז ד וזו גו ז (סנהדרין:20) כ רבו דו דהלו גוה מ ה מרז (מכות ד:) מ מוז דמ מרז מולי מוז כב או ד הללו ד הו מ מרז ארה זמנז מרז כ ממוז וכ כמלוה וכ מוז (פסחים טז:) לא מן השם אהרז מרז א כמלוה מ ז רמז מ טבו ד ז כמלוה מן ד ז כ (שבתות מוכ ארז (2) כ י ל (סנהדרין:20) די א מרז הלו מ די מולי מוזדמז כנ כ כוה דו מול מנ ד מרז די א כ (מכות ד:) (שבתות משתי בהמות. כל כה כוה ז הוה כוה ל ד כ יזכרמ כ מ ה כוה זכ מרז (לקמן צא.ה) ואין בו כוית חייב. ז מ דו (לקמן צו.ה) בארבעה פרקים בשנה. גל כאי מ מרז מ כרי אי כ מ זכ זכו לרב דכ מה מוז וזמ ה דה דה ה רבו כו רוחו וזה ז ז כ דרי דרמו כ רג מרז

ואי מ (עיי' ה-ה) ערב יר"ט האחרון של חג. כג דו ז מכה לוח הרי כ מרז זז (ששט וערבי יו"ט) הראשון של פסח. ב וי כו גו (ששט

וערב עצרת. ערב יום הכפורים. ואין לו ללוקח. דהוה ז אלא דינר. ד בה ז מול כ הרי (ששט) אבל בשאר ימות השנה אינו כן. כא מרז דה (ששט) אם לא הורדיעו. כ מוז רב כה ז מוז (בבורות כ.ה) שויכה לו. ז גמו זור מרז מ מדרוה ד או מוז (ערויבין פא.ה) דוכות הוא לו. מ י (ששט) דרוה הוה לו. כובר זמרוה (ששט) אין חבין לאדם שלא בפניו. מרז כוה מ דר ז דו גו (קדושין כג.) ז מרז גו (סוטה כ.ה) דבר תורה מעות קונות. זכ מרז לרז (בבורות יג.ה) שמא יאמר לו נגרשפו חטיף בעליה.

כי ז (ערויבין פא.) הלו וזהו (קדושין כח:) וכעיי' ערויבין פא.ה) ז מוז גו (סוטה כ.ה) דבר תורה מעות קונות. זכ מרז לרז (בבורות יג.ה) שמא יאמר לו נגרשפו חטיף בעליה.

צא הכנסו ליתן עשה. טעמא דצא הכנסו הא לאו הכי לקי אע"ג

דהתראת ספק היא דכל אימת דלמרו ציה מני אמר אכתי לילה הוא: לא מן השם הוא זה. לא מטעם זה הוא פטור: שאין זו מעשה. יסב לו ולא אכל ומאליו נעשה נותר: משאי יכנס של

שמי בהמום. ומדנקט שמי בהמות שמע מינה צימניות קאמר ות"ק דהכא כרבי יהודה ס"ל דאין נוהג אלא בלחם. ומהא פשטינן בפרק גיד הנשה (לקמן דף 65.) דפשטא ליה לר' יהודה דצימין: דליס ציה כוים. בקמא או צנתרא אלא צמד מינייהו ות"ק מחייב דקסבר צריה הוא וצריה [ואין] צרייה שיעור כדמתן במסכת מכות (דף ג.) אמר להם רבי שמעון אי חסם מודים לי בצוכל נמלה כל שהוא [שהוא] חייב אמרו לו מפני שהיא פשטינה. ואית דמפרשי דלית ציה כוית צמד מינייהו אלא צמרויהו ואין נראה צעניי שיהו שמי המראות מנטרפות דאי אכלי ליה לצתרא צמור כדי אכילת פרס היינו צצת לחם ואי לאמר כדי אכילת פרס מו לא מנטרפי: עד שיהא זו כוים. דקסבר לאו צריה חשיב אלא כחמיכה מן הגהמה: " **בארבעה פרקים בשנה.** דרך ישראל לעשות סעודות וסתר הלוקח צהמה אינו לוקח אלא לשחטתה מיד לפיכך המוכר צהמה לחצירו ומכר מחלה אמה או צמה זו ציוס צריך שלאמר לשני דע לך שהיוס מכרתי אמה לשחוט או צמה ציוס עוז האחרון של חג. היו מרצין בשחטה מפני שרגל לעלמו הוא וחצי עליהן: שאין לו ריוח. הפסק צינתיס שמכר האס היום: אצל יש לו ריוח. שמכר את הראשונה אתמול והשניה היום: אין צריך להודיעו. שאני אומר אתמול שחט הראשון: ומודה רבי יהודה נו'. אע"פ שלקח זה היום זה למחר: משחטינן הטעם צעל כרחו. כדמפרש ואולי שחט קבל דינר מלוקח ליתן לו צדינר צשר: אפילו שור שום אלף זוז. שחטו על כרחו אף על פי שאין לוקחין לשאר ובגמרא מפרש טעמא: ואין ללוקח זו אלא דינר. שנתן דינר לטבח: מה ללוקח. ומפסיד הדינר: אינו כן. צענין משכיכה וכל זמן שלא משך מחור לו הטבח: ' למע לו למיטני אס האס לחסן. לימני צמוכר זו לחתן וזו לכלה ומאי פסקה דנקט

לחתן אס ולכלה צת: למערה צי חסנא. ולעשות סעודה טפי מכלתא: שזיכה לו ע"י אחר. המוכר הזה מסר את השור לאדם אחר שלא צפני הלוקח ואמר לו זכי צשור זה לפלוני להיות לו צדינר צשר: דזכוס הוא לו. מסירה זו זכות היא לו דהא לא סגי ליה צלא צשר: חוב הוא לו. להוציא הוצאות הפסד הוא לו: אין חצין לו. דאין אדם נעשה שליח לחצירו שלא מדעתו להפקידו אצל להריומו אכן סהדי דניחא ליה לפיכך זכין ואין חצין: על דין סורה. שקונין לו מעותיו צלא משכיכה: דצר סורה מעוס קונוס. מכיון שנתן מעות למוכר אין אחד מהם יכול לחזור דגמרינן מהקדש דכתיב [ויקרא מ] ונתן הכסף וקס לו: ומה טעם אמרו שמיכה קונה נו'. דאי מוקמת להו לפירי צאחריות הלוקח משנתן מעות אי מתרמי דליקה צצית המוכר שהפירות שס לא טרמ לאזלוניהו אצל סתם מושך ממנוי להו לציתיה: " היום הולך אחר הלילה. שחט האס משחשכה לא ישחוט הצת כל הלילה וכל היום המחרת אצל שחט האס ציוס שוחט הצת צלילה דאין הלילה הולך אחר יום: אס זו דרש. משוס דצעניינא דקדשים כתיב אותו ואת צנו אינטריך למדרשה כדתינא צגמרא: מעשה צראשים. ויהי ערב ויהי צקר צרישא ערב והדר צקר: ' לפי שלל הענין. הפרשה הזאת סמוכה לקדשים דכתיב יראה לקרבן אשה וסמין ליה אותו ואת צנו: נקדשים לילה הולך אחר היום. דכתיב [ויקרא ז] ציוס קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד צקר אלמא לילה שלאחריו קרי יוס קרבנו עד הצקר: נגמ

לחתן אס ולכלה צת: למערה צי חסנא. ולעשות סעודה טפי מכלתא: שזיכה לו ע"י אחר. המוכר הזה מסר את השור לאדם אחר שלא צפני הלוקח ואמר לו זכי צשור זה לפלוני להיות לו צדינר צשר: דזכוס הוא לו. מסירה זו זכות היא לו דהא לא סגי ליה צלא צשר: חוב הוא לו. להוציא הוצאות הפסד הוא לו: אין חצין לו. דאין אדם נעשה שליח לחצירו שלא מדעתו להפקידו אצל להריומו אכן סהדי דניחא ליה לפיכך זכין ואין חצין: על דין סורה. שקונין לו מעותיו צלא משכיכה: דצר סורה מעוס קונוס. מכיון שנתן מעות למוכר אין אחד מהם יכול לחזור דגמרינן מהקדש דכתיב [ויקרא מ] ונתן הכסף וקס לו: ומה טעם אמרו שמיכה קונה נו'. דאי מוקמת להו לפירי צאחריות הלוקח משנתן מעות אי מתרמי דליקה צצית המוכר שהפירות שס לא טרמ לאזלוניהו אצל סתם מושך ממנוי להו לציתיה:

היום המחרת אצל שחט האס ציוס שוחט הצת צלילה דאין הלילה הולך אחר יום: אס זו דרש. משוס דצעניינא דקדשים כתיב אותו ואת צנו אינטריך למדרשה כדתינא צגמרא: מעשה צראשים. ויהי ערב ויהי צקר צרישא ערב והדר צקר: ' לפי שלל הענין. הפרשה הזאת סמוכה לקדשים דכתיב יראה לקרבן אשה וסמין ליה אותו ואת צנו: נקדשים לילה הולך אחר היום. דכתיב [ויקרא ז] ציוס קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד צקר אלמא לילה שלאחריו קרי יוס קרבנו עד הצקר: נגמ

יד אחר שלא בפניו שאמר לו טול שור ברשותך שתהא מוכה לו לפלוני: בארבעה פרקים אלו דוכות הוא לו. כלומר שחייב לקנות כשר בשביל שמחת יו"ט וזכין לאדם שלא בפניו: בשאר ימות השנה דחובה הוא. כלומר ללקונה הוא חוב ולא זכות אין זכין לו לאדם אלא בפניו: דבר תורה מעות קונות. כלומר דכתיב או קנה מיד עמיתך דבר הנקנה מיד ליד דהיינו מעות ומפני מה אמרו משכיכה קונה דאינו קונה שום אדם עד שימשך: גזירה שמא יאמר המוכר נגרשפו חטיף בעליה. ויהיו לו החטיין קניין בעל כרחו: עכשיו אמרו חכמים שאינן חשובין של לוקח עד שימשוך כדי שישרום המוכר אותם יפה עד שיביאו ברשותו: ובקדשים לילה הולך אחר היום. תורה שנאכלת ליום ולילה עד חצות וכגון זבחי שלמי צבור: יום המיוחד טעון כרוז כגון הני ארבעה פרקים: סליק פירקא

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

פג.

ה) רבי יוסי הגלילי אף ערב יום הכפורים בגליל. תימה דצריש כמזכות (דף ה.) פריך יוס הכפורים שחל להיות בשני צצצת ידחה גזירה שמא ישחוט צן עוף ואמאי לא פריך משאר ימים טוצים דהוי לכ"ע ואומר ר"ת דצשאר ערב י"ט שזחטינן צהמות כדלמר הכא אצל ערב יוה"כ לא היו

אוכלין אלא צשר עוף דוגיס כדלמר צצ"ר גצי הסוא דצזן נונא והא דלא חשיב הכא ערב יו"ט ראשון של חג אומר ר"ת משוס דכולי עלמא טרידי צסוכה ולולצ ואין להן פנאי להרצות צשחטה כל כרס):

רבי יהודה. תימה למאן מודה דלימתי דרבי יהודה לפרש הוא כדלמרנין כסנהדרין בפרק זה צורר (דף כה.ה):

הדרן עלך אותו ואת בנו

התם דגופין מוחלקין פמרי רבנן הכא לא כל שכן אלא לאו סומכוס היא לעולם בזה אחר זה ודקאמרת ככט דרבי יהודה כגון פדלית ביה כויתא דתניא אכלו ואין בו כוית חייב ת יהודה אומר עד שיהא בו כויד **מתני'**אבארבעה פרקים בשנה המוכר בהמה לחבירו צריך להודיעו אמה מכרתי לשחוט בתה מכרתי לשחוט ואלו הן ערב יום טוב האחרון של חג וערב יום טוב הראשון של פסח וערב עצרת וערב ראש השנה וכדברי רבי יוסי הגלילי אף ערב יום הכפורים בגליל אמר רבי יהודה פאימתי בזמן שאין לו ריוח אבל יש לו ריוח אין צריך להודיעו פומודה רבי יהודה במוכר את האם לחתן ואת הבת לכלה שצריך להודיעו בידוע ששניהם שוחטין ביום אחד האבארבעה פרקים אלו משחטינן את הטבח בעל כרחו אפילו שור שוה אלף דינרים ואין לו ללוקח

אלא דינר כופין אותו לשחוט לפיכך אם מת מת ללוקח אבל בשאר ימות השנה אינו כן לפיכך אם מת מת למוכר: ציי' תנא אם לא הודיעו הולך ושחט ואינו נמנע אמר רבי יהודה אימתי וופחד למה לי למינתי את האם לחתן ואת הבת לכלה מלתא אגב אורחיה קמשמע לן דאורח ארעא למטרח בי חתנא טפי מבי כלתא בארבעה פרקים אלו וופחד דאיהא לא משך אמר רב הונא אמר רב כשמשך אי הכי אימא סיפא אבל בשאר ימות השנה אינו כן לפיכך אם מת מת למוכר והא משך אמר ת שמואל בר רב יצחק לעולם שלא משך וכגון שזיכה לו על ידי אחר בארבעה פרקים אלו דוכות הוא לו א. זכין לאדם בשלא בפניו בשאר ימות השנה דחוב הוא לו

אין חבין לאדם שלא בפניו א.רבי אלעזר אומר רבי יוחנן אבארבעה פרקים אלו העמידו חכמים דכריהם על דין תורה טאדאמר רבי יוחנן ודבר תורה מעות קונות ומה טעם אמרו משכיכה קונה גזירה משא יאמר לו נגרפו חטיף בעליד **מתני'**איום אחד האמור באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה את זו דרש רבי שמעון כן זומא נאמר במעשה בראשית יום אחד נאמר באותו ואת בנו יום אחד מה יום אחד האמור במעשה בראשית היום הולך אחר הלילה אף יום אחד האמור באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילד **גמ'** ובר את זו דרש רבש כן זומא לפי שכל הענין כולו אינו מדבר אלא בקדשים יא ובקדשים לילה הולך אחר היום יכול אף זה כן נאמר כאן יום אחד נאמר במעשה בראשית יום אחד מה יום אחד האמור במעשה בראשית היום הולך אחר הלילה אף יום ואחזה האמור באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה

רבי יד אחר שלא בפניו שאמר לו טול שור ברשותך שתהא מוכה לו לפלוני: בארבעה פרקים אלו דוכות הוא לו. כלומר שחייב לקנות כשר בשביל שמחת יו"ט וזכין לאדם שלא בפניו: בשאר ימות השנה דחובה הוא. כלומר ללקונה הוא חוב ולא זכות אין זכין לו לאדם אלא בפניו: דבר תורה מעות קונות. כלומר דכתיב או קנה מיד עמיתך דבר הנקנה מיד ליד דהיינו מעות ומפני מה אמרו משכיכה קונה דאינו קונה שום אדם עד שימשך: גזירה שמא יאמר המוכר נגרשפו חטיף בעליה. ויהיו לו החטיין קניין בעל כרחו: עכשיו אמרו חכמים שאינן חשובין של לוקח עד שימשוך כדי שישרום המוכר אותם יפה עד שיביאו ברשותו: ובקדשים לילה הולך אחר היום. תורה שנאכלת ליום ולילה עד חצות וכגון זבחי שלמי צבור: יום המיוחד טעון כרוז כגון הני ארבעה פרקים: סליק פירקא

א) אולי צ"ל ועכשיו דאף דמה שיש ספק ולא דיעינן אס יומיר אס לאו מ"מ היה חייב מלקות אעפ"כ משוס עשה דנאס נגרשפו שחל אחינו אעט חייב. (צ) דכור זס שייך אחר דיי' גזירה.

א) אולי צ"ל ועכשיו דאף דמה שיש ספק ולא דיעינן אס יומיר אס לאו מ"מ היה חייב מלקות אעפ"כ משוס עשה דנאס נגרשפו שחל אחינו אעט חייב. (צ) דכור זס שייך אחר דיי' גזירה.

כר מול ה כו אכי כו והנמו מל זה כו מור דו מ דולכו זה מוה דו ז מול ז מאור ד הלו מכו ג מרזאמו (קדושין כח:) וכעיי' ערויבין פא.ה) ה ז לו דר מר ככו ל דמכר מ ממו ל ל לו (תמורה יד.ה) הדרן עלך אותו ואת בנו

עין משפט
נר מצוה

''' (כ גב כמזה לי גו מ ד זגב כמזה נזמו כמול מ " צ א כ גב כמ כמזה דזוח מ [" ז ד ג כ גב כמ מ ז א ז זה זכב זמכב וכ מדוי לכ זב ו א זבו [" ז כ גב כמ כ מ א וכ י ג זב כ ו לט ו מ כ גב כמזה א זכר ב זגב כמזה ב זגבו בר זב בכ וכי כ ו ד כ גב כמזה כ בא וי' ג זב בכ וכי לט ו כ גב מ ד זב בכ וכי לט ו ד כ מ זב " כ גב כמ מ א וכ מדוי לכ זב ו א כ גב כמזה כ לזה ב

רבינו גרשום

בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה. כלומר דעשה זו והנותר [מפניו וגו'] באש תשרפון ולא תעשה זו כל תותיריו ועכשיו (6) זה ספק לא דיעינן אם יותיר אם לא ואעפ"כ חייב מלקות ומשום הנותר שבה אחריו אינו חייב ודברי ר' יעקב יביא כאן משוס גזרה: אלא לאו סומכוס היא. כלומר שמי"ם אבל ב' ויתוי חלב בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת: ערב יו"ט אחרון של חג כו'. כלומר דההשתא סתמא דמלאת ודאי מאי דהוה ליה אבל בימים שעברו ואינו קונה אותה אלא לשחוט לפיכך צריך להודיעו: אימתי בזמן שאין לו ריוח. כלומר בערב יו"ט קנאה דודאי באותו יום ישחטנה לפיכך צריך להודיעו: אבל יש לו ריוח בינתיים. כגון שקנאה שנים או שלשה ימים קודם לחג אי"צ להתדעו: אבל יש לו ריוח לך דבאותו יום ישחוט שמא למחר או ליום אחר ישחוט: ואין ללוקח אלא דינר. כלומר שלא נתן לו ללוקח אלא דינר כופין אותו לשחוט וישלם לו את השאר ושל לוקח חשיב: מלתא אגב אורחיה קמ"ל דאורחא דמלמא למיטרח כו'. כלומר דחזיון המוטב לחתן והגרוע לכלה: (2)היום הולך אחר הלילה. כלומר לילה ויום שאם שחט אותו ביום מותר לשחוט בנו בלילה אבל אם שחט בלילה אסור לשחוט בנו ביום שלאחר הלילה: הכא כמא' עסקינן כגון שזיכה לו ע"י אחר. כלומר שנתן לו לוקח דינר והלך לדרכו לו זיכה לו מוכר ללוקח על

כלומר שחייב לקנות כשר בשביל שמחת יו"ט וזכין לאדם שלא בפניו: בשאר ימות השנה דחובה הוא. כלומר ללקונה הוא חוב ולא זכות אין זכין לו לאדם אלא בפניו: דבר תורה מעות קונות. כלומר דכתיב או קנה מיד עמיתך דבר הנקנה מיד ליד דהיינו מעות ומפני מה אמרו משכיכה קונה דאינו קונה שום אדם עד שימשך: גזירה שמא יאמר המוכר נגרשפו חטיף בעליה. ויהיו לו החטיין קניין בעל כרחו: עכשיו אמרו חכמים שאינן חשובין של לוקח עד שימשוך כדי שישרום המוכר אותם יפה עד שיביאו ברשותו: ובקדשים לילה הולך אחר היום. תורה שנאכלת ליום ולילה עד חצות וכגון זבחי שלמי צבור: יום המיוחד טעון כרוז כגון הני ארבעה פרקים: סליק פירקא

א) אולי צ"ל ועכשיו דאף דמה שיש ספק ולא דיעינן אס יומיר אס לאו מ"מ היה חייב מלקות אעפ"כ משוס עשה דנאס נגרשפו שחל אחינו אעט חייב. (צ) דכור זס שייך אחר דיי' גזירה.

ז מוז זמנמז מוג כו וזה מאור ז ד מ זי ד גו ז מאור ד הלו מכו ג מרזאמו (קדושין כח:) וכעיי' ערויבין פא.ה)